

Schoolondersteuningsprofiel

Naam: OPDC-Almere

Directie: C. Slots

Bestuur: Passend Onderwijs Almere

Schooltype en visie

Het OPDC-Almere is een arrangement van de VMBO-scholen in Almere voor onderwijs en ondersteuning aan leerlingen in de VMBO-onderbouw op bbl-, kbl- en tl-niveau die het perspectief hebben om een VMBO-diploma te behalen, maar nog niet toelaatbaar zijn in een grote voortgezet onderwijsschool, wegens achterstanden op leren en/ of sociaal-emotioneel gebied. Hiermee is het OPDC-Almere een tussenvoorziening tussen PO en VO en onderdeel van het dekkend aanbod voor Almeerse leerlingen.

Het OPDC-Almere heeft drie waarden, die centraal staan in onze aanpak: *Tolerantie*, *Rust* en *Persoonlijke groei*.

De jeugdhulporganisatie Vitree werkt in het OPDC-Almere. Leerlingen krijgen onder en na lestijd begeleiding en behandeling. Dit wordt vooraf besproken en afgestemd met leerling en ouders.

Visie

‘De leerling bereikt een maximale groei in een positief pedagogisch klimaat met een kwalitatief goed onderwijs- en ondersteuningsaanbod. De leerling verbetert de leerprestaties door middel van gedifferentieerd onderwijs op maat en werkt aan vermindering van de eigen belemmeringen. De leerling leert de verschillen en overeenkomsten tussen mensen kennen en kan hiermee op een goede manier omgaan. Ouders, andere scholen en evt. ketenpartners zijn betrokken bij de ontwikkeling van de leerling’. Dit wil het OPDC-Almere bereiken door leerlingen een actieve rol te geven in het stellen van en in het werken aan hun doelen. Door reflectie en evaluatie van hun doelen, stellen leerlingen iedere periode ment hun mentor hun doelen bij met en bespreken deze met hun ouders.

Beschrijving van de doelgroep

Alle leerlingen op het OPDC-Almere hebben een orthopedagogische en/of orthodidactische benadering nodig. Het zijn leerlingen van 12-15 jaar, die te kwetsbaar zijn voor een grote VO-school, omdat zij ondersteuning nodig hebben bij een of meerdere aspecten:

- maken en houden van vrienden, het oplossen van conflicten, het opkomen voor zichzelf op een goede manier;
- leren concentreren, leren zelfstandig werken en samenwerken, leren controleren en verbeteren van hun werk, leren van fouten;
- naleven van de gedagsverwachtingen en schoolafspraken;
- leren functioneren binnen een instabiele thuissituatie of leren omgaan met hun belemmering.

Leerlingen zijn in staat om te functioneren binnen een VO-structuur, zij:

- functioneren in een groep van max. 14 leerlingen in leerjaar 1 en max. 16 leerlingen in leerjaar 2 (klASS : max. 12 leerlingen en 4

docenten);

- accepteren de aansturing van meerdere medewerkers;
- hebben baat bij korte lijnen met ouders, een klein gebouw en een klein docententeam.

Leerlingen kunnen niet geplaatst worden als:

- zij dermate leerkrachtafhankelijk zijn dat zij niet door meerdere medewerkers aan te spreken zijn;
- zij dermate angstig zijn binnen een school met leerlingen met (uitingsvormen) van diverse problematieken;
- zij niet gevoelig zijn voor het aangaan van een docent-leerling relatie en hierdoor onvoldoende leerbaar zijn;
- zij en/of ouders zich niet kunnen committeren aan wat deskundigen adviseren omtrent de ondersteuningsbehoefte van de leerling of het overleg hierover niet voeren.

Toeleiding

De leerlingen worden ingeschreven op een VO-school. Deze stelt in een op overeenstemming gericht overleg (OOGO) met leerling, ouders/verzorgers en OPDC-Almere de ondersteuningsbehoefte en de doelen vast die tijdens de plaatsing op het OPDC-Almere bereikt dienen te worden. Dit wordt door het VO vastgelegd in een ontwikkelingsperspectiefplan (opp) met doelen en uitstroomperspectief. Het OPDC-Almere is verantwoordelijk voor het bespreken, ondertekenen en evalueren van het opp met ouders/ verzorgers en de leerling.

Samenwerking ouders/ verzorgers

Het OPDC-Almere werkt in de driehoek: leerling, ouders, OPDC-Almere. Door regelmatig contact en korte lijnen met ouders is ontwikkeling van de leerling mogelijk. Basis voor het contact is de voortgang op de doelen in het opp. Het opp wordt drie maal per jaar door de leerling gepresenteerd aan ouders en de mentor. Doelen worden vervolgens geëvalueerd en bijgesteld. In de maand voor de zomervakantie is er een kennismakingsavond voor de ouders/ verzorgers van de nieuwe leerlingen van leerjaar 1.

Ondersteuningsstructuur

Mentor De mentor start dagelijks met de leerling, zorgt voor een veilige omgeving, leert gewenst gedrag aan via de methode PBS, belooft en is verantwoordelijk voor het volgen en bespreken van de (resultaten van de) leerlingen. De mentor neemt initiatief voor het contact met leerlingen en onderhoudt contact op maat met de ouders.

Teamcoördinator De teamcoördinator stuurt het docententeam aan. Zij begeleiden mentoren en docenten, ondersteunen en sanctioneren leerlingen bij incidenten, onderhouden contact met ouders, het VO en met de leerplichtambtenaar.

Zorgcoördinator De zorgcoördinator heeft het overzicht van intake tot uitstroom en coördineert de ondersteuning die leidt tot ontwikkeling van de leerling richting uitstroomperspectief. Zij is verantwoordelijk voor de volgende overleggen:

Zorgteam (ZT: mentor, zorgcoördinator, orthopedagoog). Alle leerlingen worden minimaal twee maal per jaar aan de hand van de doelen in het opp besproken. Bekeken wordt wat ingezet moet worden om het uitstroomperspectief te realiseren. Een begeleider van Vitree kan ingezet worden voor begeleiding of behandeling van de leerling of begeleiding van de ouders.

Zorgcoördinatieteam (ZCT: zorgcoördinator, orthopedagoog, medewerkers Vitree). Leerlingen met gele en rode interventies worden besproken en gevolgd. Zo mogelijk wordt de interventie afgebouwd of doorgezet naar een intensiever traject.

Zorg Adviesteam (ZAT. Partners: Intermetzo, Leerplicht, jeugdarts, jeugdagent, GGZ, de Waag en ouders van de besproken leerling).

Leerlingen waarvan de ondersteuningsvraag de schoolse setting overstijgt (5-10%) en geen vorm van behandeling ontvangen, worden door de mentor ingebracht in het ZAT. Doel is het bespreken van de ondersteuningsvraag en opstarten van een begeleidingstraject buiten de school. Als het traject onvoldoende aansluit of oplevert, kan het ZAT besluiten tot een rond de tafelgesprek onder aansturing van procescoördinatie van de GGD.

Uitstroom

Leerlingen die doorstromen naar regulier VO worden besproken met de VO-scholen. Na een meelooperperiode beslist de VO-school met het OPDC-Almere of de overstap doorgezet wordt. Zodra blijkt dat het uitstroomperspectief wijzigt en dat de leerling meer ondersteuning nodig heeft (en dit gesignaleerd wordt door observatie, onderzoek, begeleiding en gesprekken met ouders en VO), gaat het OPDC-Almere en de VO-school van inschrijving in gesprek met ouders/verzorgers en leerling over een passend onderwijstraject. Hierin wordt samengewerkt met de (speciale) onderwijsvoorzieningen in Almere en de ketenpartners.

Basisondersteuning (zie groen aanbod in de piramide, pagina 5)

Groen aanbod

Vaardigheden van docenten in de aansturing van het leergedrag

De doelen en de indeling van de les worden, zowel mondeling als visueel, aangegeven. De leerlingen worden aangespoord om te bedenken wat het doel van de vorige les was. Instructie en verwerking van de lesstof gebeurt stap voor stap met individuele begeleiding en via activerende didactiek, dit houdt in dat leerlingen een actieve rol hebben in het leerproces. Bij bekende lesstof of gevorderde leerhouding kan het initiatief meer bij de leerling liggen. Leerlingen worden gestimuleerd elkaar de lesstof uit te leggen. De leerling krijgt voortdurend feedback op zijn werk en houding tijdens de uitvoering. Als blijkt dat de leerling meer lesstof aankan, geeft de docent herhaling- of verdiepende leerstof. Daarnaast geeft de docent feedback aan het einde van de les door terug te komen op de doelen en het resultaat van de les en kan specifieke feedback geven aan een individuele leerling.

Vaardigheden van medewerkers in de aansturing van het sociaal gedrag

Docenten en het ondersteunend personeel zijn een rolmodel in positief en gewenst gedrag. Leerlingen leren gewenst gedrag aan en worden overal in en om de school positief benaderd en beloond voor goed gedrag via de Positive Behaviour Support aanpak (PBS). Het OPDC-Almere is hiervoor in juli 2016 gecertificeerd.

Docenten zijn geschoold in het signaleren van ontwikkelingsproblemen en hebben een handelingsrepertoire opgebouwd waarbij zij kunnen kiezen uit verschillende aanpakken binnen een klas, binnen een les. Zij communiceren met de leerlingen en leggen uit welke vaardigheden de leerlingen nodig hebben en leren deze aan. Leerlingen worden aangemoedigd om elkaar te ondersteunen in hun sociale gedrag. Aan het einde van de les komt de docent terug op de gedragsverwachting die centraal stond en reflecteert hierop met de leerlingen.

Het RIS-team ('Rust in school') begeleiden leerlingen in de klas op verzoek van de docent. De leerling kan met extra ondersteuning in de les weer verder met het werk, terwijl de klas geen lestijd mist. Door nabespreking hiervan wordt gewerkt aan het vergroten van het handelingsrepertoire van de leerlingen en de docenten.

Leerachterstanden Binnen de vakken Nederlands en Wiskunde krijgen de leerlingen extra aanbod om aan de referentieniveaus te kunnen voldoen (respectievelijk spelling, begrijpend lezen en rekenen). Daarnaast zijn er voor alle leerlingen drie OPDC-uren per week

voor begeleiding van het huiswerk, het geven van extra uitleg en het volgen van verdiepingstrainingen.

Trainingen Schoolse vaardigheden worden aangeboden in de mentorlessen en in het OPDC-uur. Vitree geeft in de mentorlessen samen met de mentor basis groepstrainingen gericht op sociale vaardigheden, zelfvertrouwen, concentratie en weerbaarheid.

Persoonlijk ontwikkeling Iedere klas heeft het vak persoonlijke ontwikkeling. Hierin staan loopbaanoriëntatie en de persoonlijke ontwikkeling van de leerling centraal. Middels praktische opdrachten en reflectieopdrachten wordt aandacht besteed aan de vaardigheden en attitude van de leerling op de eigen doelen zoals ze verwoord staan in het opp.

Arrangementen extra ondersteuning (zie ook gele en rode aanbod in de piramide, pagina 5)

Geel aanbod: Leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte krijgen een aanvulling uit een van de volgende arrangementen:

Trainingen Leerlingen die dyslectisch zijn, krijgen een dyslexietraining. Andere trainingen die leerlingen op school kunnen volgen zijn: Boosheid reductietraining; Concentreren kun je leren; Faalangst reductietraining, Sociale vaardigheden, Rots en Water (weerbaarheidstraining).

Plusleerlingen

Plusleerlingen zijn leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben om zich de gedragsverwachtingen en regels eigen te maken. Zij worden gesignaleerd door het team, hebben een intakegesprek met de zorgcoördinator/ onderwijsassistent, mentor en ouders, waarin de extra ondersteuning wordt uitgelegd. De leerlingen worden voor en na schooltijd door de plusbegeleiders ondersteund, bekrachtigd en beloond.

KIASS

KIASS is voor leerlingen met (kenmerken van) ASS die de stap van PO naar regulier VO niet kunnen maken. Het betreft leerlingen die onvoldoende vaardigheden hebben om om te gaan met de VO-structuur en onvoldoende zelfstandigheid hebben om hun schoolwerk en –spullen te organiseren. Zij zijn gebaat bij lessen met een vaste structuur en docenten met kennis van ASS en de invloed daarvan op leren. Zij starten in één lokaal met vier docenten en gaan via tussenstappen naar een OPDC-klas, met als doel doorstromen naar een VO-school.

Vitree

Individuele kortdurende individuele begeleiding (max. 6 gesprekken) van een Vitree-medewerker.

Rood aanbod: Leerlingen met een specifieke ondersteuningsbehoefte krijgen een aanvulling van:

Vitree

Individuele behandeling of naschoolse behandeling in een groepje. Ouders kunnen ook (thuis) begeleiding krijgen van Vitree.

Maatwerkklas

De Maatwerkklas is een voorbereidend traject voor Almeerks. Bij plaatsing in de Maatwerkklas is overstappen naar regulier voortgezet onderwijs uitgesloten en volgt de leerling een programma van scholing en een begeleide stage (van groepsstage naar individuele stage). De doorstroom naar Almeerks wordt voorbereid, waar ze het entreeprogramma niveau 1 volgen en examen doen om door te stromen naar MBO niveau 2 of naar arbeid.

De Waag

Het OPDC-Almere werkt samen met de Waag (specialistische GGZ) voor onderzoek, advies en behandeling van leerlingen bij

problemen met agressie en veiligheid. Intakes vinden indien wenselijk plaats op school met leerling, ouders/verzorgers en een behandelaar van de Waag. De hulpvraag kan in samenwerking met school worden opgesteld.

Ambities Passend Onderwijs

- Eigenaarschap van leerlingen vergroten op het OPDC-Almere, zodat hun ontwikkeling inzichtelijk is voor hen en zij ervaren er invloed op te hebben. Hierdoor ontstaat een growth mindset en voelen leerlingen zich verantwoordelijk en gemotiveerd voor hun eigen ontwikkeling en leerproces.
- Samenwerking met de VO-scholen om de doorgaande ontwikkelingslijn en –leerlijn te borgen.

Bijlage: Ondersteuningsroute OPDC-Almere

